

Nr 1227

Av herr Sjöholm, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 70, med förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen (1928: 370), m. m.

I förevarande proposition hävdas ett antal principer för beskattningen kring vilka allmän uppslutning borde kunna påräknas: obligatorisk särbeskattning, lindrad skattebörda för låginkomsttagare, något gynnsammare förhållanden för pensionärer med sidoinkomst. Befogad kritik kan å andra sidan riktas mot regeringsförslaget på grund av dess alltför ringa hänsyn till nödvändigheten av ett bättre stöd åt barnfamiljerna, dess skärpta marginalskatteeffekter redan i låga och måttliga inkomstskikt och dess favorisering av ensamstående i höginkomstlägen på bekostnad av relativt låga inkomsttagare med familj. Det kan väl inte heller utan vidare anses vara odiskutabelt riktigt att bibehålla sambeskattningen i fråga om inkomst av kapital, en inkonsekvens som i den föreslagna utformningen kan förmodas få ur rättvisesynpunkt delvis icke önskvärda följder.

Den allvarligaste aspekten på regeringsförslaget om ändring i skattesystemet är dock den som departementschefen blott ytligt snuddar vid: det tilltagande skattefusket och den ytterligare stimulans därav som förslaget med sina skärpta marginaleffekter kan förmodas skapa. Enligt — givetvis osäkra — beräkningar skulle det från beskattning undandragna beloppet numera uppgå till årligen omkring tio miljarder kronor. Härtill kommer de ytterst betydande belopp som undgår beskattning på grund av skatteflykt och på grund av att själva skattesubjektet flyr till utlandet ävensom bortfall av skatt genom avskrivning av restantier. Vi har med andra ord ett högst ofullgånget skattesystem, som inte motsvarar rimliga krav på rättvisa och jämlikhet. Något kan rättas till genom en skärpt kontroll och en strängare bedömning av brott mot skattelagstiftningen. Huvudintrycket av en närmast bankruttmässig skattemetodik kvarstår dock. Kraven på en mera generell övergång till indirekt beskattning tränger sig i detta läge med ökad styrka fram. Den indirekta skatten — som till sin natur är en särbeskattning — är sparsvänlig, arbetsinsatsvänlig och skattefuskfientlig. Den stimulerar till ökade arbetsinsatser och omöjliggör i stor utsträckning skattefusk och skatteflykt — vårt nuvarande system med direkta skatter har i dessa hänseenden direkt motsatta effekter. Ett skattesystem som gör det mindre lönsamt att arbeta och mera lönsamt att vara ohederlig är förvisso inte något bra skattesystem. Det bör bytas ut.

Med åberopande av vad jag ovan anført hemställer jag,

att riksdagen vid behandlingen av proposition nr 70 måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t begära att en parlamentarisk utredning snarast tillsättes med uppdrag att skyndsamt framlägga förslag till en generell övergång till ett skattesystem med indirekt skatt med bibehållande av direkt skatt endast om så befinnes statsfinansiellt påkallat och med beaktande av barnfamiljers och låginkomsttagares speciella förhållanden.

Stockholm den 31 mars 1970

Sten Sjöholm (fp)